

Financováno
Evropskou unií

Výsledky průzkumu potřeb lidí bez domova a v nouzi 2025 v Brně

Základní anotace průzkumu:

Tento dokument popisuje **výsledky dotazníkového šetření a analýzu rozhovorů**, které realizovala nezisková organizace Místní místním, z.ú. **za účelem zjištění potřeb lidí bez domova a v nouzi v Brně**. Přesah průzkumu je založen na participaci cílové skupiny, pro které je projekt Solidární síť vytvářen. Lidé bez domova zapojením do průzkumu ovlivňují budoucí podobu projektu, který bude brát zřetel na jejich reálné potřeby, bariéry nebo například i limity a přání.

Průzkum potřeb probíhal v rámci projektu: Solidární síť z Prahy do Brna, OPZ+, č. projektu: CZ.03.03.01/00/24_070/0005369

Projekt je realizován díky Operačnímu programu Zaměstnanost+ v rámci výzvy Inkubační fáze šíření (2). Projekt je financován Evropskou unií.

Cíle průzkumu:

Průzkum potřeb umožnil zjistit, **jaké jsou reálné potřeby lidí bez domova v dané lokalitě**, tedy jaké služby lidé bez domova a v nouzi nejvíce potřebují, jaké jim chybí a jakým způsobem by jim vyhovovalo jich využít. Zároveň průzkum zjišťuje, jaké jsou překážky a bariéry pro lidi bez domova ve znovuzачlenění. Druhotným cílem průzkumu potřeb je zjistit, jak by Solidární síť Místní místním, která je v Brně nově vytvářena, měla vypadat, aby naplňovala potřeby cílové skupiny lidí bez domova.

Detaily k metodologii a sběru dat:

Metoda sběru dat byla založena kvantitativně na offline dotaznících a kvalitativně na osobních polostrukturovaných rozhovorech. Průzkum byl realizován na základě přístupu Realistické evaluace především v rozhovorech, a byl propojen s dobrou praxí dotazníků Místní místním, uzpůsoben pro danou lokalitu, a s ohledem na citlivost k cílové skupině. Zohledněn byl princip participace, tedy možnost aktivního zapojení cílové skupiny, lidí bez domova, do podoby a utváření služeb Místní místním.

Průzkum je doplněn o odborný pohled sociálního pracovníka, který byl sbírán prostřednictvím online dotazníků, a zjišťoval pohled sociálních služeb na potřeby lidí bez domova.

Sběr dat probíhal **od 25. 6. 2025 do 15. 7. 2025** za pomoci pracovníka Diecézní charity, Sociálních kurátorů a organizace Mezi4stěny. Dotazníky byly lidmi bez domova vyplňovány v papírové formě přímo ve střediscích sociálních či doplňkových služeb za možné asistence pracovníka nebo týmu Místní místním. Rozhovory byly prováděny ve středisku sociálních služeb a kavárnách a realizoval je tým Místní místním po dohodě se zájemci a na základě podepsaného informovaného souhlasu. Výstupem průzkumu je analýza 71 dotazníků a 5 polostrukturovaných rozhovorů vedených s lidmi bez domova nebo ve velmi nevyhovujícím bydlení.

Financováno
Evropskou unií

Od sociálního pracovníctva byla sesbírána zpětná vazba v počtu XY vyplněných online dotazníků.

Využití výsledků průzkumu

Výsledky průzkumu je tak možné využít pro:

- **MPSV** – jako inspiraci pro plošné průzkumy, které je třeba v této oblasti zadávat a systematicky a kontinuálně provádět.
- **Město a městské části** – lokality mohou nastavit adekvátní politiky a podporu odpovídající reálným potřebám lidí a reagovat na chybějící služby.
- **Neziskové organizace pracující s lidmi v nouzi** – aby mohly komunikovat měřitelné potřeby své cílové skupiny, aby znaly jejich potřeby a mohly na ně reagovat.
- **Solidární síť Místní místním** – součástí průzkumu byla konkrétní část zaměřená na četnost využívání služeb zdarma v Solidární síti i benefity, které přináší.
- **Lokální podniky, které chtějí pomáhat** – s pomocí Solidární sítě mohou různorodá místa nabízet služby zdarma přímo na míru lokálním potřebám lidí v nouzi.

HLAVNÍ VÝSLEDKY PRŮZKUMU POTŘEB

Výsledky dotazníkové šetření

Z hlediska potřebné infrastruktury služeb v Brně lze na základě provedeného průzkumu říci, že mezi 5 nejpotřebnějších služeb jsou pro lidi bez domova v Brně tyto: jídlo (51), voda/chlazený nápoj (26), oblečení/boty (21), káva/čaj (20) a hygiena (15).

Odborné sociální služby se v otázce nejpotřebnějších služeb s lidmi bez domova shodují. Kromě oblečení a bot doplňují, že je také potřeba jídlo, z hygieny je to konkrétně nejvíce toaleta, a z nápojů jsou to například chlazené nápoje nebo naopak káva/teplý nápoj. V současné době většina lidí bez domova udává, že místa, nabízející potřebné služby zdarma v Brně neznají (40 respondentů uvedlo, že žádný takový podnik neznají, 9 respondentů odpovědělo, že neví). **Z rozhovorů víme, že nejvíce potřebovanými službami jsou jídlo, hygiena a možnost použít toaletu, což nám z části potvrzuje 5 nejpotřebnějších služeb z dotazníkového šetření.**

Z hlediska podoby Solidární sítě, projektu Místní místním, který se od roku 2025 rozvíjí v Brně, a který nabízí lidem bez domova služby zdarma zapojením soukromých podniků, průzkum zjišťoval, zda by byla tato síť lidmi bez domova využívána, jestli by lidé bez domova a v nouzi souhlasili s nutností respektovat pravidla podniků (příchod se psem, stav osobní hygieny, střízlivost) a jaké aspekty by taková síť rozhodně měla mít. Výsledky dokazují, že lidé bez domova by Solidární síť využívali a byli by ochotni respektovat daná pravidla: **85,7% respondentů by Solidární síť využívalo a 94,2%–100% respondentům by nedělalo problém jednotlivá pravidla dodržovat. Tohle nám podporují i výsledky rozhovorů, kde všichni respondenti (5) by o Solidární síť měli zájem.**

U dotazníkového šetření uvedl následující počet lidí volitelně další specifikace: odpovědělo 51 mužů a 20 žen. Věkově je nejvíce zastoupenou skupinou 41-60 let (39 respondentů) následuje 26-40 let (24 respondentů), 61+ let (5 respondentů) a do 25 let (1 respondent), 2 respondenti se rozhodli nesdělovat věk.

Výsledky rozhovorů

Rozhovory byly vedeny s lidmi bez domova, kteří jsou v situaci zjevného bezdomovectví nebo nevyhovujícího bydlení. Jeden rozhovor byl s manželským párem. Tento rozhovor byl započítán jako jeden, ale ve specifikách jsou oba dotazovaní bráni jako dva respondenti.

Popis respondentů:

- 4 lidé přespávají na noclehárně, 1 člověk žije na azylovém domě a hledá si bydlení a 1 člověk žije na velmi nevyhovující ubytovně.
- jednalo se o lidi bez domova, kteří v nestabilním bydlení nebo bez bydlení žijí v rozmezí 3-25 let
- lidé využívají sociální služby jako výdej jídel, poradenství či noclehárny, také potravinové banky a služeb sociálních kurátorů

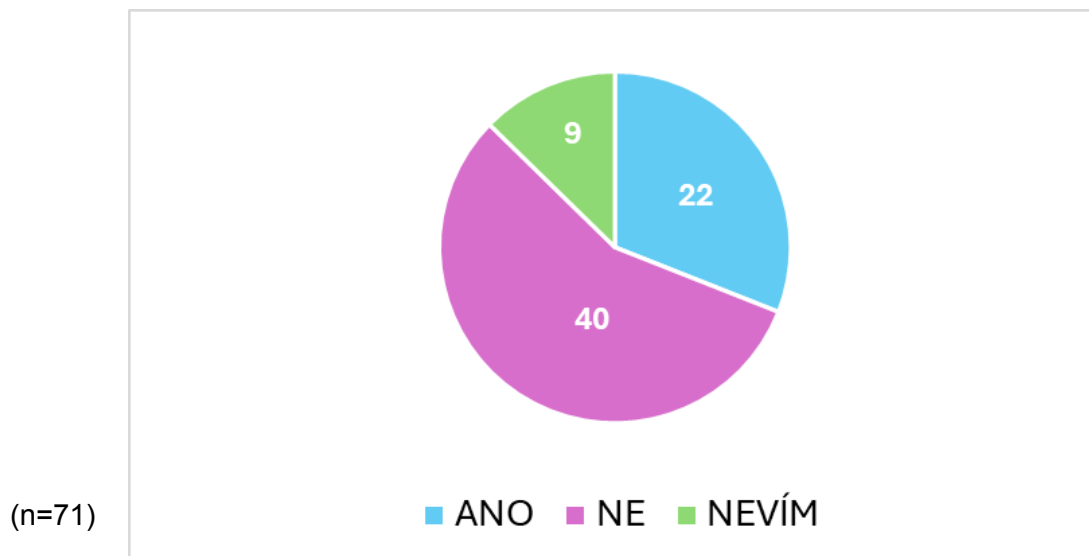
Z rozhovorů bylo zjištěno, že lidem služby Solidární sítě usnadní hledání práce díky přístupu k internetu a je to pro ně příležitost k socializaci. Dotazovaní lidé bez domova by rádi navazovali vztahy se svým okolím tak, že přijdou do kavárny nebo podniku na kus řeči. Ocenili by také možnost si v podniku odpočinout a ušetřit peníze. Proto, aby se v podniku cítili příjemně jim stačí příjemný přístup personálu a zákaznictva bez předsudků. Respondenti často popisovali vnitřní bariéry, a to **stud, obavy z pohledů a odmítání – zde je potřeba, aby podniky a veřejnost byli vůči lidem bez domova a v nouzi otevřená a vlídná**. Respondenti by se obecně cítili dobře, pokud by měli možnost využívat služby Solidární sítě. Všichni respondenti se shodli na tom, že **veřejnost lidí bez domova vnímá negativně**, vnímají odsuzovačné pohledy a urážky, někteří se dokonce bojí, že by se jim mohlo něco stát. Dva z pěti respondentů si nějakou špatnou zkušenost v tomhle ohledu zažili sami.

PODROBNÉ VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Podrobně rozepsané otázky s analýzou odpovědí z dotazníků můžete nalézt níže.

Otázka č. 1:

Znáte v Brně místa (kavárny, obchody apod.), kde dostanete něco zdarma?

Financováno
Evropskou unií

Na tuto otázku **56,3%** respondentů odpovědělo, že **neznají, žádný podnik** v Brně, kde by dostali něco zdarma, **31% znají nějaký podnik** a **12,7% neví**. To ukazuje, že **v Brně není mnoho podniků, kde by lidé bez domova a v nouzi mohli dostat něco zdarma** mimo sociální služby a tím je Solidární síť v Brně hodnotnější.

Otázka č. 2:

Pokud znáte místa, kde vám darují něco zdarma, jaká to jsou a co nabízí?

Jako podniky respondenti zmiňují **Tři ocásky, Slevněnka – levné potraviny a restaurace Gold**. Několik respondentů zmiňuje Diecézní charitu, Armádu spásy, Podané ruce a Mezi4stěny, což nejsou podniky, ale odborné sociální služby nebo neziskové organizace. Jako poskytované služby respondenti **zmiňují jídlo, vodu, telefonování, kávu, studený nápoj a oblečení**.

Otázka č. 3:

Jaké služby zdarma považujete za nejpotřebnější a mohly by je nabízet např. kavárny nebo obchody v Brně? Napište až 5 věcí, které by vám pomohly.

Typ služby	Počet odpovědí
Jídlo	51
Voda/chlazený nápoj	26
Oblečení/boty	21
Káva/čaj	20
Hygiena	15
Toaleta	9
Barber shop/kadeřnictví	6
Nabití telefonu	6
Internet	5
Deka/polštář/spacák	5
Sprcha	4
Zatelefonovat si	3
Zákusek	3
Práce	2
Popovídat si	2
Posedět si	2
Drogerie	2
Alkohol	2
Cigarety	1
Vyprat si	1
Zdravotní pomoc	1
Knížka	1
Tisk	1

(n=64)

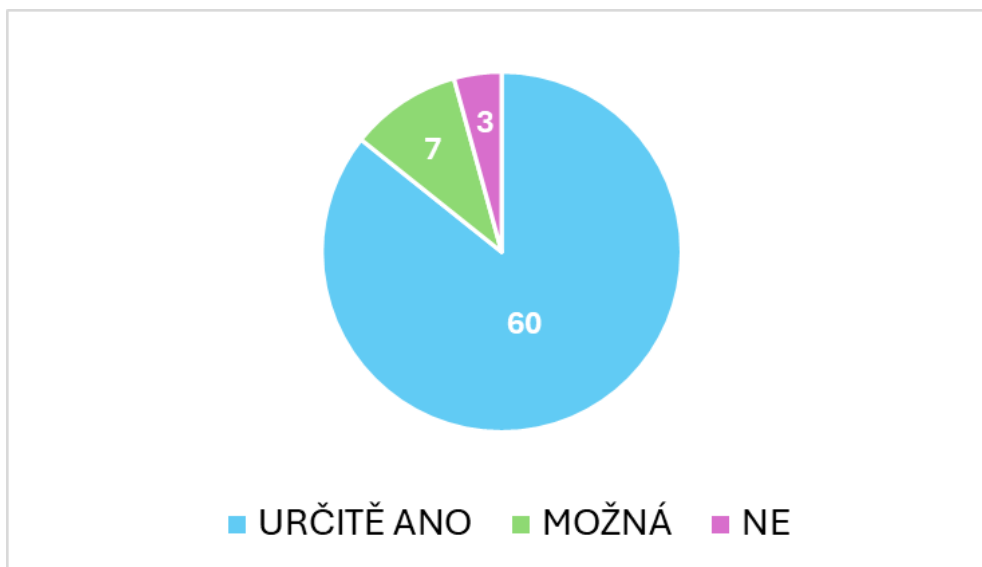
Financováno
Evropskou unií

7 respondentů na otázku neodpovědělo.

Otázka č. 4:

Pokud byste věděli, co podniky nabízející služby zdarma poskytují, využívali byste těchto služeb?

(n=70)

Výsledek nám dokazuje, že **Solidární síť v Brně bude využívána.**

Otázka č. 5

Pokud jste odpověděli MOŽNÁ nebo NE, můžete odpovědět proč.

Mezi odpověďmi se vyskytovalo, že mají vše potřebné od sociálních služeb, že nechtějí nebo nepotřebují pomoc a nebo by Solidární síť využívali/y podle toho, zda by měli/y čas.

Otázky na dodržování pravidel

Následující sekce otázek se zabývá tím, jestli by lidé bez domova a v nouzi byli ochotni dodržovat pravidla, která by si podnik mohl nastavit. Tímhle zjišťujeme, jestli by byla Solidární síť udržitelná a jestli by se podniky cítili bezpečně.

Otázka č. 6

Respektovat pravidla podniku. (např. vstup se psem / ve skupině / délka pobytu/ udržovat pořádek)

Všichni respondenti (69) odpověděli, že **pravidla podniku dodrží**, 2 respondenti otázku nezodpověděli na otázku.

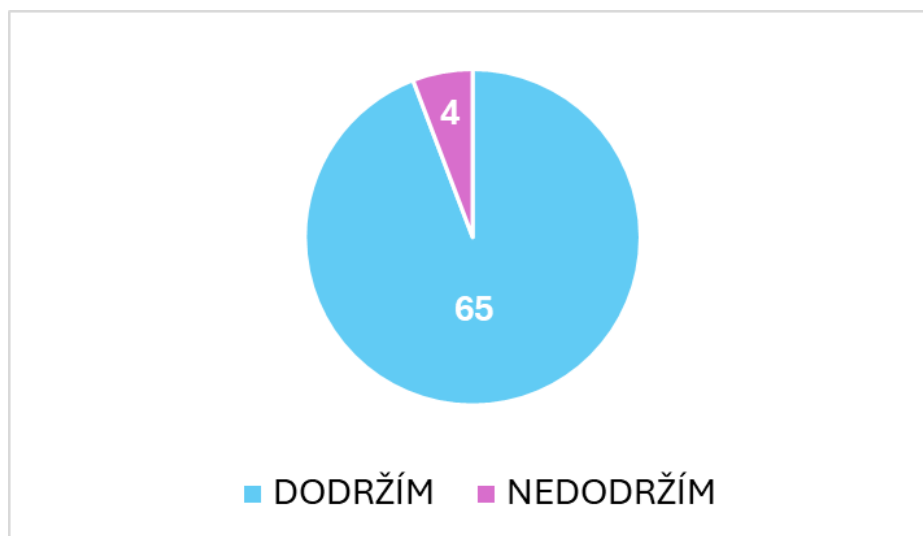
Otázka č. 7

Financováno
Evropskou unií

Nepřijít pod vlivem drog/alkoholu. (nebo se i přesto chovat ohleduplně).

(n=69)

2 respondenti otázku nezodpověděli.

Otázka č. 8

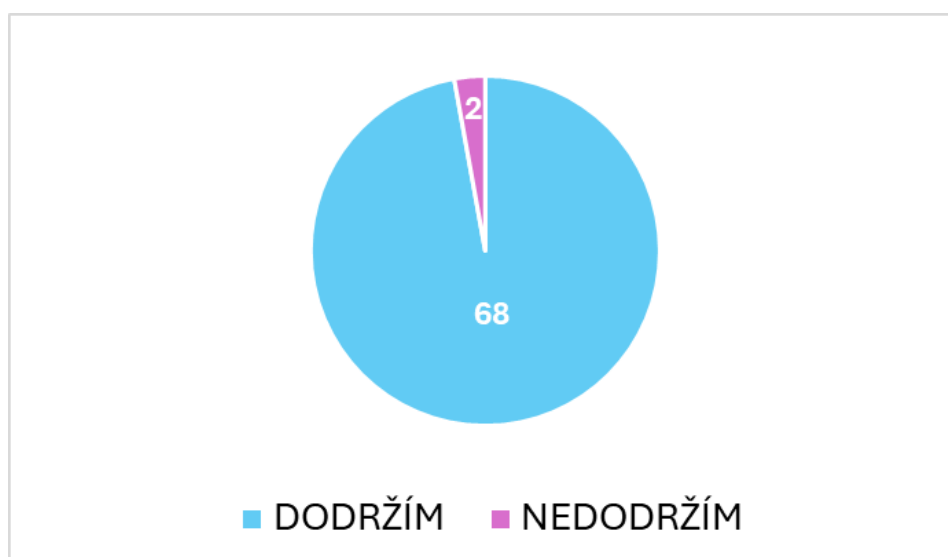
Pokud jste odpověděli NEDODRŽÍM, můžete napsat proč.

Mezi odpověďmi bylo, že je dotyčný závislý, neovládá se pod vlivem nebo naopak je závislý, ale dokáže se chovat normálně.

Z konverzace s pracovníctvem sociálních služeb jsme zjistili, že spousta lidí bez domova má alkohol nebo drogy jako normu života a člověk by na nich na první pohled ani nepoznal, že jsou pod vlivem.

Otázka č. 9

Stav mé osobní hygieny nebude výrazně ovlivňovat ostatní zákazníky.

(n=70)

Financováno
Evropskou unií

1 respondent otázku nezodpověděl.

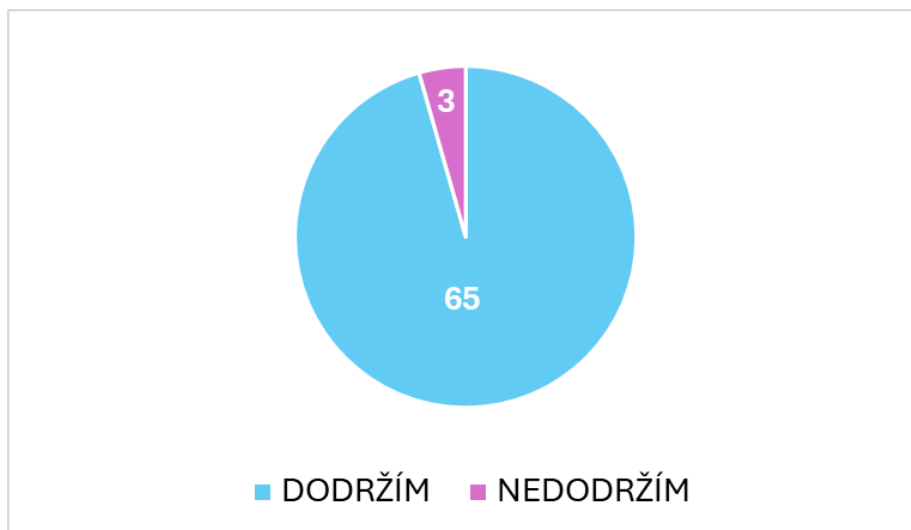
Otázka č. 10

Pokud jste odpověděli NEDODRŽÍM, můžete napsat proč.

Jeden respondent je imobilní, a tak nemá možnost, jak hygienu pravidelně udržovat a jeden respondent odpověděl „jak kdy“.

Otázka č. 11

Přicházet jen v časech, které si podnik pro poskytování služeb určil.

(n=68)

3 respondenti otázku nezodpověděli.

Otázka č. 12

Pokud jste odpověděli NEDODRŽÍM, můžete napsat proč.

Zde se objevili odpovědi, že dotyčný má výpadky paměti, že nemá hodinky a nebo že neumí chodit včas.

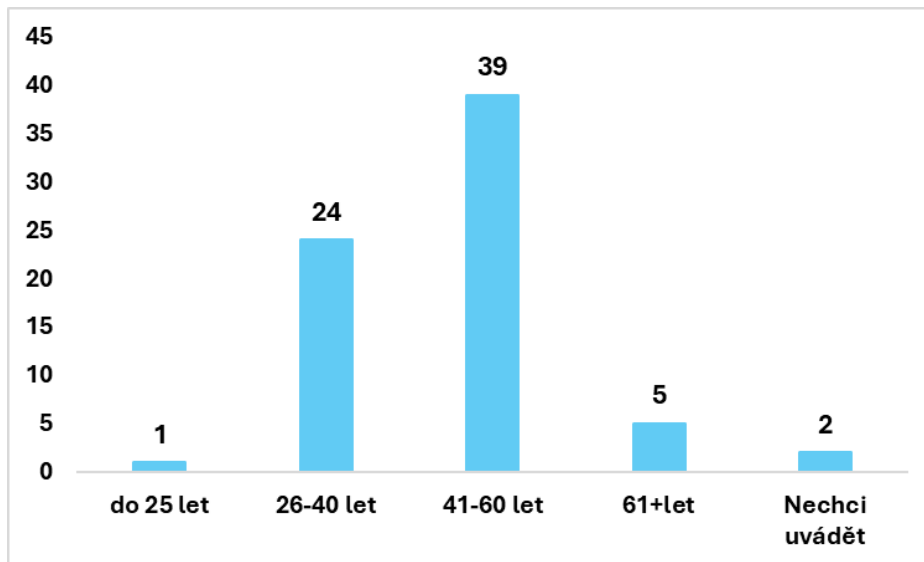
Financováno
Evropskou unií

Volitelné otázky

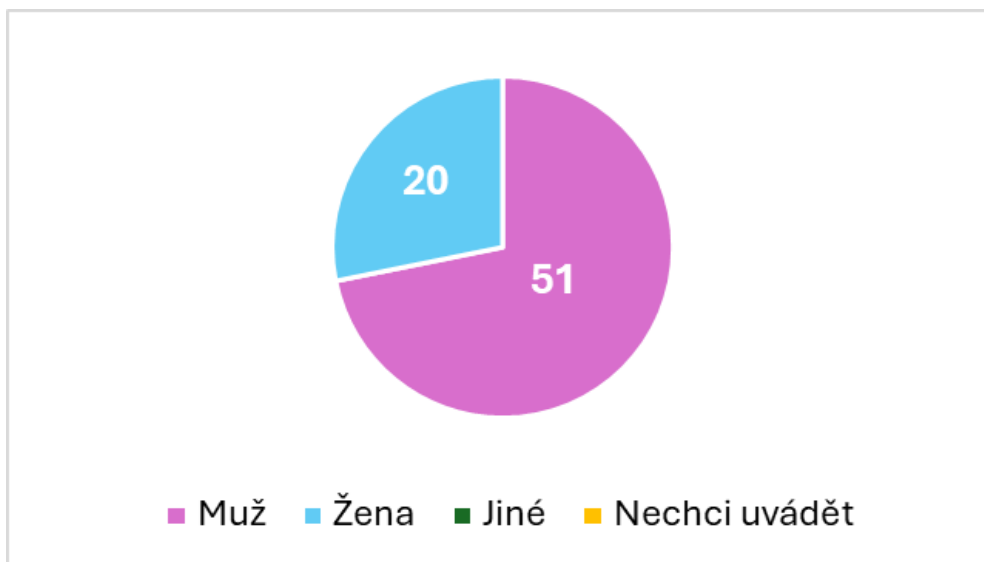
Tyto otázky se věnují určení demografických informací cílové skupiny.

Věk respondent

(n=71)

Pohlaví respondentů

(n=71)

Vypracoval kolektiv Místní místním, z.ú.

září–listopad 2025

Kontaktní osoby:

Zakladatelka a ředitelka Místní místním - Ester Pacltová, E-Mail: ester@mistnimistnim.cz

Asistence Solidární sítě - Brno – Eliška Boudná, E-Mail: eliska@mistnimistnim.cz